

Järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöydän kannanotto aluehallitukselle Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielimen lakkauttamiseen ja sen korvaamiseen foorumi-muotoisella toiminnalla

Järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöytä vaatii, että järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielintä ei pidä lakkauttaa. Perusteluina seuraavat näkökulmat:

- Esitys on hyvinvointialueen strategian vastainen.
- Esitys rikkoo tavoitetta rakentaa hyvinvointialueen palveluja ja toimintaa vaikuttavasti ja laajalla yhteistyöllä.
- Laki edellyttää järjestöjen toimintaedellytysten ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä pykälä 7).
- *Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin* on toiminut hyvin ja jäsenet ovat olleet sitoutuneita sekä motivoituneita yhteiseen kehittämiseen: vaikuttamistoimielimen jäsenet ovat tarkastelleet asioita laajasti ottaen huomioon eri toimialojen ja ihmisryhmien näkökulmat.
- Keski-Suomi on erottunut muista hyvinvointialueista aidolla kumppanuuteen perustuvalla järjestöyhteistyöllä, joista yksi osoitus on ollut *Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin* muiden lakisääteisten toimielinten rinnalla. Vaikuttamistoimielimen lakkauttaminen tulee murentamaan tämän rakenteen, toiminnallisuuden sekä Keski-Suomen hyvinvointialueen erityisen maineen järjestömyönteisenä hyvinvointialueena.
- Vaikuttamistoimielin on toiminut vasta lyhyen aikaa ja mielestämme kehittämistoimenpiteet vaikuttamistoimielimeen tulisi kohdentaa nykyiseen rakenteeseen.
- Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielimen lakkauttaminen viestii järjestöjen ja seurakuntien toimintojen arvostuksen puutteesta ja kohderyhminä olevien keski-suomalaisien äänen sivuuttamisesta.
- Aluehallituksen esityslistassa esitelty foorumi ei mahdollista pitkäjänteistä vaikuttamista ja seurantaa, vaikka sitä pyrittäisiin edistämään rakenteellisella tavalla toimia.
  - avoin ja vaihtuva foorumikokoonpano ei sitoudu työskentelyyn samalla tavalla kuin nykyinen kiinteä vaikuttamistoimielin
  - foorumissa asiakokonaisuuksien käsittely jää helposti pintapuoliseksi, koska ennakovalmistelu ilman sitoutumista jää todennäköisesti vähäiseksi
  - foorumissa ei toteudu aito vaikuttaminen ja osallisuus: foorumeissa on usein iso osa henkilöistä ”vain kuulolla” ja yhtenäistä sekä moniäänistä näkemystä asioista ei synny hyvinvointialueen hallinnon käsittelyyn
  - avoimessa foorumissa esille tuoduilla kommentteilla ja mielipiteillä ei ole samalla tavalla vaikuttavuutta ja painoarvoa kuin nykyisen vaikuttamistoimielimen toiminnalla
  - vaikuttamiseen liittyvä seuranta jää yksittäisten henkilöiden kiinnostuksen varaan

- Jos foorumista on tarkoitus tehdä rakenteellinen, niin miksi lakkautetaan jo olemassa oleva rakenne.
- Suunnitelma siitä, että lakisääteisiin toimielimiin tullaan jatkossa kutsumaan järjestöedustajat, ei mahdollista laajasti eri järjestöjen toimialojen ja niissä toimivien ihmisten näkökulmien tuomista hyvinvointialueen toimintaan ja kehittämiseen, vaan supistaa sitä.
- Erilaisten yhdistysten ja järjestöjen osallisuutta voi lisätä kehittämällä vaikuttamistoimielimen viestintää hyvinvointialueella ja vaikuttamistoimielimen toimialaedustajien roolia.

Järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöytä (kausi vv. 2021–2022) on vaikuttanut omalta osaltaan Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielimen perustamiseen.

Jyväskylässä 10.2.2025

Keski-Suomen Järjestöareena
puheenjohtaja Tiina Sivonen

Keski-Suomen järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöytä
puheenjohtaja Tuija Hauvala

Keski-Suomen Järjestöareena on vuodesta 2008 toiminut keskisuomalaisen järjestöjen ja Keski-Suomen liiton yhteistyöelin, joka kokoaa eri toimialojen järjestöjä laaja-alaisesti. Järjestöareena vahvistaa järjestöjen asemaa Keski-Suomessa ja toimii järjestöjen yhteisten asioiden äänenä.

Keski-Suomen järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöytä on Keski-Suomen Järjestöareenan valitsema ja sen tavoitteiden mukaisesti toimiva, eri toimialojen järjestöjen edustajista koostuva yhteistyö, vaikuttamis- ja asiantuntijaelin.